

Fra: Erichsen, Marion[Marion.Erichsen@vaf.no]

Dato: 19.05.2014 15:18:12

Til: Andresen, Kenneth; Andresen, Kristin Tofte; Bjørg Johannessen (2. vara); Damman, Terje; Finn Skuland (1.vara); Glomsaker, Kåre; Gudrun Strengenes (Medlem); Haavorstad, Olav; Hauge, Arly; Hilde Skjulestad (Aust-Agder); Inger Tererse Harbakk; Karlsen, Arne; Liv Berit Li (vara) ; Liv Ulriksen (Mandal); Macdonald, Cheryl; Oddbjørn Aardalen (Medlem); Peersen, Tor; Politisk sekretariat; Richardsen, Wanja; Runden, Toril; Solgaard, Lise; Svensson, Odd Joar; Camilla Erland Aarnes; Thor Messel (1. vara); Tor Mathisen (Medlem); Torkelsen, Jan H.; Vidar Kleppe (Medlem); Westermoen, Thore; Åse Tønnessen Sæbø (Medlem); Audnedal fellesråd for eldre og funksjonshemmede; Farsund eldreråd; Flekkefjord kommune; Hægebostad fellesråd for eldre og mennesker med nedsatt funksj.evne; Kristiansand eldreråd; Kvinesdal eldreråd; Lindesnes fellesråd for eldre og funksj.hemmede; Lyngdal eldreråd; Marnardal fellesråd for eldre og funksj.hemmede; Sirdal eldreråd; Songdalen fellesråd for eldre og funksjonshemmede; Vennesla eldreråd; Åseral fellesråd foe eldre og funksjons.h.
Tittel: Møteinnkalling 24.05.14 - Fylkeseldrerådet

Vedlagt følger møteinnkalling til fylkeseldrerådets møte 27. mai 2014.

Sakspapirer med vedlegg finnes også på www.vaf.no/Politikk

Med vennlig hilsen

Marion Erichsen
Konsulent

Informasjon og service/politisk sekretariat
Vest-Agder fylkeskommune

Telefon: 38 07 47 35
E-post: marion.erichsen@vaf.no
Hjemmeside: www.vaf.no

 cid:image002.png@0
1CD79F1.A6DEF040

MØTEINNKALLING

Fylkeseldrerådet i Vest-Agder

Dato: 27.05.2014 kl. 10:00
Sted: Utvalgssalen, Fylkeshuset
Arkivsak: 14/00007

Mulige forfall meldes snarest til marion.erichsen@vaf.no eller tlf.: 41620003.
Representanter som mener seg inhabile i en sak, bes melde fra på forhånd.

Vararepresentanter møter etter særskilt innkalling.

Lukket sak: Innstilling til fylkeseldrerådsprisen 2014 sendes medlemmene i eget hefte

SAKSKART			Side
Godkjenning av protokoll fra møte 03.03.2014			
Behandling av utvalgssak			
4/14	11/01955-7	Avslutning SMS-prosjekt (2011-2013)	5
5/14	14/24659-1	Oppfølging av oversendelsesvedtak i strategisak 2013 - forslag til økt reisetilbud til prioriterte TT-brukere	10
6/14	14/24703-1	TT-tjenesten - kostnadsutvikling og forslag om økning i egenandelene	15
Referatsaker			
11/14	14/00082-15	Melding om vedtak - årsmelding 2013 for Lindesnes fellesråd for eldre og funksjonshemmede	19
12/14	14/00121-6	Årsmelding 2013 - Fellesrådet for eldre og funksjonshemmede - Songdalen	19
13/14	14/18603-2	Tilskuddsmidler for økt tilgjengelighet til kollektivtransporten (BRA-midler) - søknadsinvitasjon 2015 - søknad	19

14/14	14/19198-1	Plan for kollektivtransporten i Vest-Agder-orientering om oppstart av planarbeid	19
15/14	14/00082-9	Protokoll fra møte 19.02.2014 - Lyngdal eldreråd	19
16/14	14/00082-10	Møteprotokoll 27.02.2014 - Farsund eldreråd	19
17/14	14/00082-11	Årsmelding 2013 - Lyngdal eldreråd	19
18/14	14/00082-12	Møteprotokoll 30.01.2014 - Mandal eldreråd	19
19/14	14/00082-14	Referat fra eldrerådets møte 05.03.2014 - Flekkefjord	19
20/14	14/00082-16	Protokoll fra møte i Eldrerådet - onsdag 19.03.2014	19
21/14	14/00082-25	Årsmelding - Kvinesdal eldreråd 2013	19
22/14	14/00082-27	Møteprotokoll - Farsund eldreråd 24.04.2014	19
23/14	14/00082-28	Referat brukerutvalget - 25.03.2014	19
24/14	14/00082-29	Veien til et aldersvennlig samfunn	19
25/14	14/00082-30	Mandal Eldreråd - protokoll 24.04.2014	19
26/14	14/00082-33	Referat Flekkefjord eldreråd 24.04.2014	19
27/14	14/00082-26	Protokoll fra møte i Lyngdal eldreråd - 23.04.2014	19
28/14	14/00082-34	Vennesla eldreråd - møtereferat 12.05.2014	19
29/14	14/00082-18	Vennesla eldreråd - møteprotokoll 26.03.2014	19
30/14	14/00082-19	Mandal eldreråd - protokoll fra møtet 13.03.2014	20
31/14	14/00082-20	Farsund eldreråd - møteprotokoll 27.03.2014	20
32/14	14/00082-24	Årsmelding 2013 Farsund eldreråd, Farsund kommune	20
Eventuelt			
1. Lyttevennkonferanse 2014			
2. Samordning av bestillingsruter – svar på brev av 11.12.2013 til de kommunale råd			
3. Utvidelse av bestillingsrutetilbud – svar fra AKT til Vennesla eldreråd			
4. Oppsummering av vårkonferansen 14.mai 2014			

Kristiansand, 19.05.2014

Åse Tønnesen Sæbø
Leder

Godkjenning av protokoll fra møte 03.03.14

Behandling av utvalgssak

4/14 Avslutning SMS-prosjekt (2011-2013)

Arkivsak-dok. 11/01955-7
Saksbehandler Anette Vesterskov Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	08.04.2014	41/14
2 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	22.05.2014	7/14
3 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	27.05.2014	4/14
4 Ungdommens fylkesutvalg	17.06.2014	

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 08.04.2014 sak 41/14

Møtebehandling

Fylkesordfører anførte at saken settes opp til behandling i fylkeseldrerådet, rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdommens fylkesutvalg.

Votering

Fylkesrådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Fylkesutvalget tar saken til orientering.

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Fylkesutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

Planverktøy for bedre stedsutvikling

Bakgrunn for saken

I 2010 bevilget fylkesutvalget kr. 780 000 samlet for 2011, 2012 og 2013 som kontant medfinansiering til Interreg IV A prosjektet SMS. SMS står for Stedsutvikling, Medvirkning og Sosiale møteplasser. SMS har vært et grenseoverskridende kunnskapsprosjekt som har hatt til hensikt å bidra til en sosialt bærekraftig stedsutvikling og fremme sosial integrasjon. Göteborg Stad har vært Lead Partner og Vest-Agder fylkeskommune har vært norsk prosjekteier. Øvrige partnere var Fredrikstad kommune og Halmstad kommune, samt Kristiansand kommune som ble partner etter prosjektets oppstart i 2011. Region Halland har vært medfinansierer. Rollen som norsk prosjekteier har innebåret at Vest-Agder fylkeskommune har søkt på og mottatt norske Interreg midler, samt har administrert den norske innsatsen i prosjektet.

Om prosjektet

I Norge og i flere andre land (eksempelvis i KASK regionen) er det to trender som foregår på samme tid: 1) Byene utvides, det fortettes og den stigende grad av urbanisering gir et press på de urbane områder. Fortetting og omdannelse av tidligere næring-/industriområder til boligområder er trenden innenfor byutvikling 2) Norge og resten av verden står over for en global trend med sykdommer som i mange tilfeller er knyttet til livsstil. Eksempelvis har hverdagsaktiviteten gått ned og kun en av fem voksne og bare halvparten av 15-åringene i Norge er aktive i tråd med helsemyndighetenes anbefalinger om minst henholdsvis 30 og 60 min. daglig fysisk aktivitet (økning i trening og mosjon de siste tiårene kompenserer ikke for reduksjonen i hverdagsaktivitet). End videre vil psykiske helseproblemer fremover utgjøre en større del av sykdomsbelastningen og det er en stigende forståelse for i det forebyggende helsearbeid å vektlegge hvordan den enkelte har det (risikofaktorer kan f.eks. være stress, sosial insolasjon mm.) Ikke minst er klare sosiale forskjeller i helse i befolkningen en fremdeles stor folkehelseutfordring i Norge.

SMS-prosjektet har forsøkt å angripe ovenstående trender i sammenheng og dermed bidra til å løse to typer problemstillinger på samme tid. Nøkkelen ligger i at utfordringer vedrørende byutvikling og folkehelse bør ses i sammenheng. Det handler om å tenke helsefremmende by- og samfunnsutvikling. Hvordan skal byen se ut for at den fortettede bebyggelse kan stimulere til økt hverdagsaktivitet for folk flest? Hvordan unngå segregering – og i stedet øke felles aktiviteter? Hvordan kan man gjennom en bevisst areal- og samfunnsplanlegging bidra til å utvikle steder der folk kan leve gode og helsefremmende liv?

Tilrettelegging for gode og helsefremmende liv er en kompleks oppgave og derfor må det i planleggingen legges vekt på helhetstenkning og tverrfaglige løsninger. Involvering av innbyggerne - som både kjenner sine steder og har ideer til gode løsninger - er også med på å skape en sosial bærekraftig stedsutvikling. Som en hjelp i arbeidet med helsefremmende og sosial bærekraftig stedsutvikling har SMS-prosjektet utviklet følgende 4 planverktøy:

- 1) Sosial konsekvensbeskrivelse – hvilken sosial påvirkning har en gitt planlegging? Den sosiale konsekvensbeskrivelse følger den vanlige

planprosess. Er de sosiale behovene i varetatt? Hvilke faktorer i det fysiske miljøet kan bidra til sosiale ulikheter i helse?

- 2) Medvirkning – en modell for strategisk involvering av innbyggerne. Hvor mye skal innbyggerne involveres? Hvordan ta vare på innbyggernes tanker og kompetanser? Hvordan gjennomføres god medvirkning?
- 3) Urbant friluftsliv og folkehelse – setter søkelyset på innbyggenes muligheter til rekreasjon og naturopplevelser i byer og boligområder. Hvordan kan man skape trygge sentrale møteplasser, som oppleves som inkluderende, innbydende og aktivitetsskapende for alle?
- 4) Kulturarenaer og midlertidige byrom – hvordan kan man teste ut forskjellige funksjoner for et byrom som del av en kartleggingsprosess? Hvordan tar man hensyn til historiske kulturmiljøer når et område fornyes?

De utviklede planverktøy fra SMS prosjektet er web baserte og markedsføres overfor kommuner i Vest-Agder, landets øvrige fylkeskommuner m.fl. Det foreligger også rapport som inspirasjon til fremtidig arbeid (vedlegg). Ikke bare planleggere og helsestrateger kan benytte verktøyene, men også politikere og andre kan få bakgrunnskunnskap om hvordan det er mulig å jobbe med sosiale aspekter i by- og stedsutvikling.

Lokalt har Vest-Agder fylkeskommune jobbet tett sammen med Kristiansand kommune om utviklingen av verktøyet for urbant friluftsliv. Dvs. det har blitt fokusert på lavterskel aktivitet og det enkle friluftslivet i nærmiljøet. I den forbindelse har fokus vært rettet mot videreutvikling av elve- og strandpromenaden i Kristiansand sentrum, med møteplasser, friluftsliv og økt aktivitet hele året. Målet er å få en helhetlig promenade fra Baneheia til Odderøya til å bli et av byens mest benyttede områder for flere målgrupper.

For å finne frem til tiltak og løsninger som er sammenfallende med innbyggernes ønsker, interesser og behov har det blitt gjennomført medvirkningsprosesser. Innspillene fra medvirkningen har bidratt til fremstilling av mulighetsbilder som kommunen tar inn i det videre arbeid med utviklingen av områdene. Flere tiltak er allerede gjennomført; Eksempelvis lyssetting langs promenaden, treningsapparater på Tangen og en sosial møteplass er etablert som en eksotisk strand i Gravane. Det er også gjennomført pilotcase ved Grimsbekken hvor området etter en medvirkningsprosess er rustet opp til et fint turområde. Det er dessuten blitt lagt til rette for økt aktivitet i områdene blant annet gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner som f.eks. 4H, Kristiansand Orienteringsklub og Turistforeningen.

Prosjektet har generelt sett vakt god oppmerksomhet. I juni 2013 mottok Kristiansand kommune prisen *Nordic Green Space Award for Strandpromenaden* (prisen er en nordisk kvalitetsmerkeordning for grønne urbane områder, og Kristiansand er den fjerde byen i Norden som mottar prisen). Dommerkomiteen løftet fram SMS-prosjektets arbeid med innbyggermedvirkning i utviklingen av promenaden i sin begrunnelse. Under Open Days i Brussel i oktober 2013 avholdt SMS-prosjektet et arrangement på Norway House der det var tilhørere fra flere nasjoner. Prosjektet har også hatt innlegg på adskillige konferanser - eksempelvis i forbindelse med politisk toppmøte i Framtidens Byer i Oslo i november 2013. I februar 2014 hørte Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner om SMS-prosjektet ved et

markeringsarrangement i Gravane/Tresse. Et arrangement der også prosjektledelsen og fylkesordføreren deltok og hadde innlegg for statsråden.

En viktig del av prosjektet har vært kontakten mellom partnere og samarbeidet på tvers av grense, både faglig og mellom landene. Det har vært avholdt felles samlinger for prosjektgruppene i både Norge og Sverige, spredningskonferanser, befaringer og jevnlig møter i prosjektledelsen og styregruppen i SMS. Dessuten har det vært møte med planleggere og folkehelsekontakter fra kommuner i Vest-Agder med henblikk på å få innspill til endelig utarbeidelse av de fire planverktøy.

Den lokale prosjektgruppen i Vest-Agder/Kristiansand har vært tverrfaglig sammensatt av representanter fra Parkvesenet (Hanne Katinka Hofgaard, Kristiansand kommune), By- og samfunnsenheten/folkehelse (John Johansen, prosjektleder i Kristiansand kommune), Janne Johnsen (Midt-Agder friluftsråd), Plan og miljø seksjonen (Bjørn Hellem, Vest-Agder fylkeskommune) og Strategi- og utvikling seksjonen/folkehelse (Anette Vesterskov Pedersen, SMS prosjektleder i Vest-Agder fylkeskommune og repr. for norsk prosjekteier). Medlem i styregruppen for Vest-Agder/Kristiansand har vært regionalsjef Kenneth Andresen.

I samarbeid har Vest-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune fått SMS-prosjektet inkludert i Miljødirektorats langsiktige nærmiljøsatsing. Direktoratet har støttet prosjektet økonomisk gjennom de siste drøye to år og bevilger fortsatt betydelige midler til prosjektets satsingsområder. Helsedirektoratet og Miljødirektoratet har i løpet av prosjektperioden også bevilget midler til fysisk lavterskel aktivitet i områdene.

Økonomi

SMS-prosjektet har blitt finansiert gjennom kontante midler (kr 780 000 fra Vest-Agder fylkeskommune) og medfinansiering i form av egen arbeidstid (kr 3 664 000 fra Fredrikstad og Kristiansand kommune). Dette har utløst kr 2 849 809 i støtte fra norske Interreg-midler.

Vest-Agder fylkeskommune har fått dekket alle sine utgifter i prosjektet, slik som egen arbeidstid (kr 1 091 050), utgifter til eksternt personell (kr 1 238 343), reiser (kr 550 450) og øvrige kostnader som f.eks. møter og informasjon/trykksaker (kr 575 700).

Totalbudsjettet var på kr 7 406 640 og forbruket i hele treårsperioden var på 7 124 523, med andre ord har prosjektet holdt seg godt innenfor budsjettet. Prosjektregnskapet er revidert og funnet i orden.

Kristiansand, 6. mars 2014

Fylkesrådmann
Kristin Andresen

Regionalsjef
Kenneth Andresen

Vedlegg til sak

SMSbrosjyre_fylkesu
tvalg.pdf

5/14 Oppfølging av oversendelsesvedtak i strategisak 2013 - forslag til økt reisetilbud til prioriterte TT-brukere

Arkivsak-dok. 14/24659-1
Saksbehandler Mette Kirkhus Johansen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	22.05.2014	8/14
2 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	27.05.2014	5/14
3 Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	28.05.2014	51/14
4 Fylkesutvalget	03.06.2014	
5 Fylkestinget	17.06.2014	

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Reisetilbudet for prioriterte TT-brukere økes fra 250 klipp til 360 klipp per kvartal. Endringen iverksettes fra 1.1. 2015.
2. Fylkesrådmannen foreslår inndekning av nødvendig rammeøkning i forslag til økonomiplan og budsjett for 2015.

Vedlegg

Skriv inn vedlegg her

Bakgrunn for saken

Utgiftene til TT-tjenesten har økt betydelig over flere år, men i 2013 ble det et brudd i denne kostnadsutviklingen. Det ble lagt fram en politisk sak (Ft-30/13) basert på en analyse av tilbudet og kostnadsutviklingen. Resultatet ved utgangen av 2013 var et mindreforbruk på 1,4 mill. kr.

TT-reglementet ble evaluert høsten 2013 og fylkestinget opprettholdt ny innretning av tilbudet med noen mindre justeringer i reglementet. Det fremgikk av saken at man hadde oppnådd ønsket omlegging av ordningen, men at målet med omleggingen; - et bedre reisetilbud til prioriterte brukere, foreløpig ikke var nådd.

I strategisaken, sak 24/13, ble det vedtatt følgende oversendelsesforslag fra fylkestinget: *"Fylkestinget ber om at det fremmes forslag for at de som har de tyngste funksjonsnedsettelsene kan oppnå økte reisemuligheter i Vest-Agder."*

I økonomiplan 2014 – 2017 og årsbudsjettet, ble det vist til usikkerhet knyttet til kostnader og resultat av nye prisavtaler samt kostnader til elektroniske TT-kort. Budsjettrammen for 2014 ble, til tross for mindreforbruk beholdt uendret fra 2013 – 2014. Kostnadene til ny dataløsning med elektroniske TT-kort og nye prisavtaler skulle innarbeides i budsjettet. Fylkesrådmannen viste til at administrasjonen ville komme tilbake til fylkestinget med en egen sak i 2014 med vurdering av tilbudet til prioriterte brukere basert på videre kostnadsutvikling.

Denne saken er en oppfølging av dette.

Saksopplysninger

Forbruk og kostnader per brukergruppe for 1. kvartal 2014:

Med nytt datasystem kan vi for første gang få statistikk per brukergruppe. Dette gir et bedre og nødvendig grunnlag for kostnadsberegninger knyttet til ulike brukergrupper:

Tabell: Oversikt over noen nøkkeltall for ulike brukergrupper

Brukergruppe	Andel brukere	% aktive brukere	Bruksgrad	Andel av kostnad	Andel turer	Kostn. /klipp	Kostn. /tur	Km /tur
Gruppe 1	14 %	72,9 %	33,7%	34 %	25 %	43,05	356,67	8,2
Gruppe 2	49 %	57,1 %	24,1%	51 %	50 %	33,98	265,28	7,7
Gruppe 3	36 %	51,7 %	27,6%	15 %	25 %	23,70	155,75	5,3
TOTALT	100 %	57,3 %	26,6%	100 %	100 %	34,02	260,22	7,3

"Kostnad"= netto kostnad dvs. fylkeskommunal utgift eks. mva.

(For en av transportørene er kostnader, klipp og km fordelt per brukergruppe etter gjennomsnittlig fordeling for fylket.)

Prioriterte brukere (gruppe 1) utgjør kun 14 % av totalt antall TT-brukere og skiller seg ut ved at så mye som 73 % har foretatt TT-reiser i 1. kvartal 2014. Denne gruppen har samlet brukt en større del av sin tildelte reisekvote enn øvrige brukergrupper samtidig som de har en høyere tildelt reisekvote og lavere egenandel. Denne gruppen reiser lengre og har langt høyere reisekostnader per tur og klipp sammenliknet med øvrige brukere. Til tross for få brukere, står brukergruppen for

over 1/3 av de fylkeskommunale TT-utgiftene. Det er imidlertid kun 15 % av brukerne som bruker 75- 100 % av reisekvoten sin.

Brukergruppe 2 har høyere kostnader per tur og per klipp enn brukergruppe 3. Dette skyldes at man både i gruppe 1 og 2 har en god del rullestolbrukere (h.h.v. 202 og 522 rullestolbrukere) som ofte har høyere drosjetakst grunnet stor bil og rullestoltillegg. I tillegg reiser denne gruppen lengre per tur. 57 % av brukerne i gruppe 2 har benyttet TT-kortet ved første kvartal.

Brukergruppe 3 skiller seg ut ved at disse brukerne reiser kortere per tur, ingen må fraktes i rullestol og de har dermed ikke behov for spesielt drosjemateriell. Gruppen har lavest andel aktive brukere. Andelen brukte klipp er på 28 %, noe som er høyere enn gruppe 2, men dette må sees i sammenheng med at denne gruppen har en vesentlig mindre tildelt reisekvote enn de øvrige brukergruppene.

Etter omleggingen av TT-ordningen tas det inn færre nye brukere i ordningen, og de nye brukerne er i hovedsak i brukergruppe 2. Andelen rullestolbrukere øker noe. Økonomisk effekt av omleggingen av TT-ordningen er beregnet til 4 mill. kr. ved utgangen av 2013. Kostnadene til TT i 2014 er anslått til 18,1 mill. kr. i 2014 inklusive nytt EDB-system. Det vises til tertialrapportering og egen sak til SAM-utvalget hvor det foreslås egenandelsøkning for å bidra til dekning av merforbruk.

Kostnadsberegning - økt reisetilbud til prioriterte brukere:

Brukergruppe 1 har i dag 250 klipp per kvartal. Det gir min. 100 – maks. 200 enkeltreiser per år. Evalueringen av prosjektet: "Samordning av bestillingstransport og TT-tjenesten" viste at de med den tyngste funksjonsnedsettelsen kom dårligst ut og at TT- tilbudet til prioriterte brukere må omtrent fordobles dersom de skulle komme ut med samme antall reisemuligheter som ordinære TT-brukere som i tillegg har tilbud med 1 tur/retur med tilrettelagt rutetilbud per uke. En slik økning i tilbudet kan selvsagt skje ved en gradvis opptrapping over tid. Det er i denne sammenheng beregnet kostnader knyttet til 3 alternativer for økt reisekvote (klipp per kvartal):

- Alternativ 1: Ny reisekvote økes til 300 klipp (+ 20 % dvs 5 -10 flere reiser per kvartal)
- Alternativ 2: Ny reisekvote økes til 360 klipp (som er det dobbelte av brukergruppe 2)
- Alternativ 3: Ny reisekvote økes til 500 klipp (dobling av reisekvote for gruppe 1)

TT-ordningen er svært fleksibelt lagt opp da det gis ut en langt større reisekvote enn det tilbudet som til enhver tid benyttes. På den måten kan brukere med stort reisebehov få et langt bedre reisetilbud enn dersom budsjettrammen var fordelt på antall brukere etter gjennomsnittlig bruk. Dette kan på den annen side gjøre det vanskelig å anslå bruken og kostnadene ved økt reisekvote. Spørsmålet er om økt reisekvote medfører at alle vil reise mer, eller om bare de vil reise mer som nå bruker opp hele reisekvoten.

For 1. kvartal 2014 viste det seg at kun 60 brukere (15%) i brukergruppe 1 benyttet mellom 100 – 75 % av klippene sine. På den bakgrunn har vi i beregningene lagt til grunn følgende ulike forutsetninger for kostnadsberegningene:

- A. Kostnadsberegning ut fra at bruken øker tilsvarende økt antall tildelte klipp for 60 brukere)
- B. Beregning med utgangspunkt i samme samlet bruksgrad for brukergruppe1 som for 1. kvartal 2014 (innebærer at alle gjennomsnittlig reiser mer enn før, selv om en stor andel tidligere ikke har brukt hele dagens kvote)

Det er lagt til grunn gjennomsnittlig kostnad per klipp for brukergruppe 1 ved 1. kvartal 2014 og dagens antall prioriterte brukere.

Tabell: Alternative kostnadsberegninger for økt reisetilbud for prioriterte brukere

Alternativer	Totalt ant. tildelte klipp/år	A: Økt kostnad kr. økte klipp for 60 brukere	B: Økt kostn. kr. Med dagens gj.snt. bruksgrad
Alternativ 1 300/kvartal	495 600	Ca. 516 600	Ca. 1 443 000
Alternativ 2 360/kvartal	594 720	Ca. 1 136 000	Ca. 2 885 000
Alternativ 3 500/kvartal	826 000	Ca. 2 583 000	Ca. 6 237 000

Det vurderes som sannsynlig at den kortsiktige effekten er at kostnadene øker med kostnader tilsvarende kolonne A (dvs. ca. kr. 500 000,- for en økning på 50 klipp til 300 klipp per kvartal).

På lenger sikt kan det tenkes at flere brukere som i dag ikke bruker hele reisetilbudet også over tid vil øke bruken noe. Årsaken er at man med et romsligere tilbud ikke er nødt til i like stor grad å "økonomisere" med klippene og at man over tid derfor tilpasser seg nytt reisetilbud. Kolonne B angir kostnadene i en situasjon hvor alle prioriterte brukerne i gjennomsnitt bruker 34 % av hele den nye reisekvoten.

Behov for rammeøkning

Det fremgår av saksopplysningene at det allerede ut fra dagens reisetilbud ligger an til et overforbruk i forhold til dagens budsjetttramme. All økning i tilbudet vil derfor gi ytterligere behov for rammeøkning.

Det er vist en oversikt med anslag over hvor mye det vil koste å øke reisetilbudet. Kostnadene er angitt med helårsvirkning ved innføring. (Som nevnt over vil bruken kunne øke noe over tid.)

Alternativ 1: Økning fra 250 - 300 klipp per kvartal:
Anslag behov for rammeøkning 0,5 mill. kr.

Alternativ 2: Økning fra 250 - 360 klipp per kvartal:
Anslag behov for rammeøkning 1,1 mill. kr.

Alternativ 3: Økning fra 250 - 500 klipp per kvartal:
Anslag behov for rammeøkning 2,6 mill. kr.

Totalrammen vil utover dette måtte økes for å dekke budsjettoverskridelse som i 2015 vil utgjøre 0,3 mill. kr. (forutsatt økning i egenandel, - se egen sak), og dessuten prisjusteres i samsvar med inngåtte prisavtaler.

Vurdering

Det har lenge vært en målsetting å øke tilbudet til prioriterte brukere. Reisetilbudet har vært uendret helt siden brukerne ble inndelt i ulike brukergrupper i 1995 da prioriterte brukere fikk 70 klipp mer enn ordinære brukere og fylkestinget har bedt om å få fremlagt forslag til økning.

Rådmannen vil anbefale alternativ 2 da det anses å være bedre i samsvar med oppnådd økonomisk effekt og vedtatte mål for omleggingen av TT-ordningen enn alternativ 1, og samtidig innenfor en håndterlig økonomisk ramme.

Alternativ 1 med en økning i reisetilbudet med 50 klipp vil selvsagt også kunne være et forsiktig første steg i en opptrapping av reisetilbudet for prioriterte brukere.

Økonomisk konsekvenser

Rådmannen foreslår at man i budsjettprosessen for 2015 arbeider videre med å skaffe økonomisk inndekning for alternativ 2 innenfor fylkeskommunens totale budsjettramme.

Kristiansand, 13. mai 2014

Kristin Tofte Andresen
fylkesrådmann

Kenneth Andresen
avdelingsleder/enhetsleder

6/14 TT-tjenesten - kostnadsutvikling og forslag om økning i egenandelene

Arkivsak-dok. 14/24703-1
Saksbehandler Mette Kirkhus Johansen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Vest-Agder	22.05.2014	9/14
2 Fylkeseldrerådet i Vest-Agder	27.05.2014	6/14
3 Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø	28.05.2014	50/14

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

Hovedutvalget for samferdsel, areal og miljø øker egenandelene for TT-tjenesten med 10 % fra 1.juli 2014.

Vedlegg

Ingen

Bakgrunn for saken

Administrasjonen legger i egen sak fram tertialrapportering for 1. tertial 2014. Denne saken er en nærmere redegjørelse for kostnadsøkningen for TT-tjenesten med forslag om å øke egenandelene.

Saken må også sees i sammenheng med egen sak om økning i reisetilbudet for brukergruppe 1, som er en oppfølging av oversendelsesforslag til strategisaken i fylkestinget sak 24/13.

Saksopplysninger

I budsjettet for 2014 ble budsjetttrammen for 2013 på 17,1 mill.kr opprettholdt til tross for et mindreforbruk i 2013 på 1,4 mill. kr. I budsjettet er det forutsatt at kostnader med elektroniske TT-kort og nye prisavtaler dekkes innenfor rammen.

Kostnader til nytt EDB-system med elektroniske TT-kort:

Det er som forutsatt innført et datasystem for elektroniske TT-kort fra 1.1.14. Etablerings- og driftskostnader til systemet er høyest i 2014 og vil belaste TT-rammen med ca. kr. 400 000,- inneværende år og kr. 300 000,- årene etter.

Nye prisavtaler fra 1.1.14:

Fra 1.1.14 er det inngått nye prisavtaler med drosjenæringen. Etter en periode med flere kostnadselementer som viste seg vanskelig å følge opp, valgte man å forsøke å lyse ut tilbud med en enklere prising knyttet til kostnad per km.

Det viser seg at man totalt sett har fått en svært kraftig prisøkning på TT-transporten fra 2013 til 2014. Det var denne gangen liten interesse blant transportører om avtale med fylkeskommunen. Det er i realiteten kun i Kristiansandsområdet man har konkurranse om transportoppdragene. Forhandlingene med drosjenæringen ble avsluttet i mai 2014 med undertegning av en to års avtale.

Netto utbetaling til drosjetransportørene i Vest-Agder for utført transport 1. kvartal 2014 økte med 14 % sammenliknet med 2013. Dette til tross for at antall kjørte turer, klipp og km. er vesentlig redusert 1. kvartal 2014 sammenliknet med samme periode 2013. At reiseaktiviteten synker medfører samtidig at innkrevd egenandel er blitt redusert (- 14 % i 1. kvartal). Egenandelene bidrar til å dekke en stadig mindre del av kostnadene.

Netto kostnad per klipp har steget med ca. 32 % mens kostnadene per tur har steget med 30,7 %.

Prisavtalen innebærer også at taxiprisen blir justert med gjennomsnitt av lønnsforutsetningen og forutsetningen for KPI i statsbudsjettet fra 1.1.15. Reguleringen i fjor var på 2,95 %. (Det vil tilsvare en økning i taxipris på ca. kr. 650 000,-)

Nærmere om kostnadsutvikling:

Omleggingen av TT-ordningen har hatt en samlet beregnet økonomisk effekt på 4 mill. kr. frem til utgangen av 2013.

Antall turer har fortsatt å synke med 12 % og antall klipp ble redusert med 14 % i 1. kvartal 2014 sammenliknet med samme periode i 2013. Siste omlegging i TT-tilbudet i tilrettelagte ruteområder skjedde fra 1.4.13 slik at redusert reiseaktivitet i første kvartal 2014 også er en følge av denne omleggingen.

Redusert inntak av nye brukere til ordningen har løpende effekt, og antall TT-brukere er nå 2976 ved utgangen av 1. kvartal i år. Det er vanskelig å anslå hvor stor del av den økonomiske effekten av omleggingen som nå er tatt ut..

Når vi ser på foreløpige tall for april 2014 ser det ut til at reiseaktiviteten denne måneden ikke synker like mye som før: Antall turer er redusert med 6 % og antall klipp redusert med 4 % sammenliknet med april 2013. At hele påsken ligger i nytt kvartal i 2014 (med ny reisekvote), kan ha bidratt til noe høyere reiseaktivitet dette kvartalet sammenliknet med 2013. Administrasjonen vil følge utviklingen og komme tilbake til dette ved neste tertialrapportering.

Prognose for 2014:

Bruken av TT-tilbudet har vist seg å variere fra periode til periode, noe som gjør det vanskelig å lage prognoser for året kun basert på 1. kvartal. Dersom 1. kvartal 2014 står for tilsvarende kostnadsandel som for fjoråret, vil prognosen for transportkostnadene bli på 17,7 mill. kr for 2014.

Ut fra disse beregningene, vil TT-kostnadene i 2014 samlet kunne komme på ca. 18,1 mill. kr. i 2014, noe som i tilfelle vil gi en budsjettoverskridelse på ca. 1 mill. kr. (I dette beløpet ligger det tidsforskyvning og andre endringer i utgifter på til sammen ca. kr. 300 000,- som ikke vil påløpe i 2015.).

10% økning i egenandelen vil bety at minstetaksten for brukergruppe 1 øker fra kr 41,- til kr 45,-. For brukergruppe 2 og 3 vil økningen være fra kr 61,- til kr 67,-. Egenandelene øker deretter med økt reiselengde og er høyere på natta. Administrasjonen vil utarbeide nytt egenandelskort.

Vurdering

Det er allerede gjort store tiltak som har gitt store reduksjoner i antall brukere og reiseaktivitet. Dette, kombinert med budsjettøkning, har gjort det mulig å opprettholde reisetilbudet uendret til tross for store kostnadsøkninger over tid.

En reduksjon i reisetilbudet anses ikke som aktuelt da det må store reduksjoner til dersom det skal gi utslag i nettokostnadene.

Egenandelene ligger høyt sammenliknet med andre fylker. Førrige takstøkning var på 15 % og ble iverksatt fra 1.1.11, men da bare for ordinære brukere. Prioriterte brukere har hatt uendret egenandel siden 2009. Dersom egenandelene økes med 10 %, vil dette tilsvare ca. kr. 400 000,- på årsbasis. (Beregning er basert på takster og reiseutvikling i 1. kvartal 2014 sammenliknet med året før).

Administrasjonen går inn for å øke takstene og ser dette i sammenheng med forslag til økning i reisetilbudet for prioriterte brukere (jfr. egen sak). En takstøkning kan tidligst iverksettes fra 1.7.14.

Økonomisk konsekvenser

Merforbruk er varslet i tertialrapportering.

Kristiansand, 13. mai 2014

Kristin Tofte Andresen
fylkesrådmann

Kenneth Andresen
avdelingsleder/enhetsleder

REFERATSAKER:

Saknr	Arkivsak	Tittel
11/14	14/00082-15	Melding om vedtak - Årsmelding 2013 for Lindesnes fellesråd for eldre og funksjonshemmede
12/14	14/00121-6	Årsmelding 2013 Fellesrådet for eldre og funksjonshemmede - Songdalen
13/14	14/18603-2	TILSKUDDSMIDLER FOR ØKT TILGJENGELIGHET TIL KOLLEKTIVTRANSPORTEN (BRA-MIDLER): SØKNADSINVITASJON 2015 - SØKNAD
14/14	14/19198-1	Plan for kollektivtransporten i Vest-Agder-orientering om oppstart av planarbeid
15/14	14/00082-9	Protokoll fra møte 19.02.2014 - Lyngdal eldreråd
16/14	14/00082-10	Møteprotokoll 27.02.2014 - Farsund eldreråd
17/14	14/00082-11	Årsmelding 2013 - Lyngdal eldreråd
18/14	14/00082-12	Møteprotokoll 30.01.2014 - Mandal eldreråd
19/14	14/00082-14	Referat fra eldrerådets møte 05.03.2014 - Flekkefjord
20/14	14/00082-16	Protokoll fra møte i Eldrerådet - onsdag 19.03.2014
21/14	14/00082-25	Årsmelding - Kvinesdal eldreråd 2013
22/14	14/00082-27	Møteprotokoll - Farsund eldreråd 24.04.2014
23/14	14/00082-28	Referat brukerutvalget - 25.03.2014
24/14	14/00082-29	Veien til et aldersvennlig samfunn
25/14	14/00082-30	Mandal Eldreråd - protokoll 24.04.2014
26/14	14/00082-33	Referat Flekkefjord eldreråd 24.04.2014
27/14	14/00082-26	Protokoll fra møte i Lyngdal eldreråd - 23.04.2014
28/14	14/00082-34	Vennesla eldreråd - møterefertat 12.05.2014
29/14	14/00082-18	Vennesla eldreråd - møteprotokoll 26.03.2014

30/14	14/00082-19	Mandal eldreråd - protokoll fra møtet 13.03.2014
31/14	14/00082-20	Farsund eldreråd - møteprotokoll 27.03.2014
32/14	14/00082-24	Årsmelding 2013 Farsund eldreråd, Farsund kommune

Eventuelt

1. Lyttevennkonferanse 2014
2. Samordning av bestillingsruter – svar på brev av 11.12.2013 til de kommunale råd
3. Utvidelse av bestillingsrutetilbud – svar fra AKT til Vennesla eldreråd
4. Oppsummering av vårkonferansen 14.mai 2014